

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Kasační stížnost
Diplomant/ka: Sandra Studničková
Autor posudku: JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D.

1. Zadání a cíl práce:

Cílem práce je podle diplomantky podat ucelený pohled na kasační stížnost jako mimořádný opravný prostředek ve správním soudnictví.

2. Obsahové zpracování práce (včetně systematického uspořádání, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

V první kapitole (s. 3-7) se stručně pojednává o historii správního soudnictví na našem území a o pojmu kasační stížnost oproti jiným opravným prostředkům. S většinou tvrzení se dá souhlasit, za *poněkud* sporné bych měl zejména to, že kasační stížnost slouží jen k nápravě právních pochybení a že Nejvyšší správní soud není oprávněn výrok rozhodnutí krajského soudu změnit (v případech stanovených v § 110 odst. 2 s. ř. s. to podle mne *de facto* činí) (ke s. 6-7).

Kapitola „*Důvody kasační stížnosti*“ (s. 8-19) usiluje o poctivé vyrovnání s nesnadno uchopitelnou dikcí ust. § 103 soudního řádu správního. Je skutečně zvláštní, že postupné omezování důvodů kasační stížnosti (možná lépe: jejich precizace) není stále na pořadu dne – za krok, který plní obdobný účel, bych ovšem považoval i zavedení nepřipustnosti kasační stížnosti podle § 104a s. ř. s. K vžitě terminologii se sluší podotknout aspoň to, že v oněch časech se stížností nazývala dnešní žaloba a kasační stížnost tu nebyla (ke s. 9). Jinak lze jen souhlasit s požadavkem na konkrétnost důvodů v každé kasační stížnosti, současně však není možné nevidět, že zákonná dikce měla být formulována přesněji (ke s. 9 a násl.). Na s. 13 bych raději textoval: Mezi podmínky řízení se řadí taktéž neexistence překážky litispendence a *rei iudicatae*. Osobně jsem rád, že se autorka staví proti přístupu deformovanému nesprávným vnímáním spravedlnosti v převážně procesní smyslu (s. 18). V této souvislosti pokládám za krok rozhodně správným směrem např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, čj. 9 Afs 70/2008-130, a ze dne 14. 5. 2009, čj. 1 Afs 26/2009-109. Celkově je autorčina prezentace důvodů kasační stížnosti přehledná, srozumitelná a vyvážená.

Ve třetí a čtvrté kapitole (s. 20-26 a 27-31) se podává nepřipustnost a nepřijatelnost kasační stížnosti. Traktace těchto důležitých institutů odpovídá aktuálnímu stavu soudní praxe. Otázkou však zůstává, zda tu není čas na určité revize. Proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudního poplatku je kasační stížnost přípustná, proti usnesení o nepřiznání odkladného činku žalobě kasační stížnost přípustná není. A co může být větším zásahem do práv žalobce? Vypůjčení si 3.000,- Kč nebo postavení stavby, kterou sotvakdo nařídí odstranit, i když oprávnění k její stavbě bude zrušeno? Tuto a obdobné otázky je třeba si klást i v akademickém prostředí. Spolu s autorkou pléduji pro odůvodňování rozhodnutí o

nepřijatelnosti kasační stížnosti podle § 104a s. ř. s.; jen si někdy sám pro sebe říkám, jak je asi ne vždy gramotnému cizinci platné, že dostane od Nejvyššího správního soudu v češtině papír, v němž je odkazováno na hromadu v češtině publikovaných rozhodnutí dostupných na www.nssoud.cz.

Kapitola „Účastníci řízení o kasační stížnosti a lhůta pro její podání“ (s. 32-35) sumarizuje to pro věc podstatné a vhodně se zabývá také zastoupením stěžovatele. Naprosto souhlasím s pochybnostmi o smysluplnosti současné právní úpravy – srovnání s odlišností od zastoupení ve věci dovolání je zcela na místě (ke s. 35).

V šesté a sedmé kapitole (s. 36-39 a 40-44) se výstižně probírají náležitosti kasační stížnosti a lhůta pro její podání a odkladný účinek kasační stížnosti. Na s. 40 se zprostředkovaně pracuje s již překonaným zněním § 73 odst. 2 s. ř. s. Rozhodování o odkladném účinku by skutečně vyžadovalo racionální a sjednocený přístup k podstatě. Opětovně s diplomantkou souhlasím, zejména pokud jde o názory citované na s. 44. Pouze si tu lze povzdechnout, že od roku 2002/2003 se s tím nijak valně nepohnulo, nepočítáme-li výše zmíněnou novelu účinnou od 1. 1. 2012, která to ovšem podle mého názoru jen zkomplikovala.

V kapitolách „Řízení před Nejvyšším správním soudem“ a „Rozhodnutí o kasační stížnosti“ (s. 45-47 a 48-50) autorka rámcově pojednala o klíčových ustanoveních § 109 a 110 soudního řádu správního. Problematika by si zasloužila podrobnější zpracování. Rovněž v těchto kapitolách jsou uvedeny názory vesměs nesporné. K zaujetí vlastního názoru nebylo žel využito ani od 1. 1. 2012 vloženého ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s. Mám ovšem radost z toho, že nezůstal opomenut závěr rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, čj. 8 Afs 15/2007-75 (něco jiného ale je, zda každý senát tohoto soudu uvedený závěr plně respektuje).

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Formální stránka práce má solidní úroveň. Autorčin styl je živý a obratný, text se příjemně čte, jeho strukturování je logické. Diplomová práce se vyznačuje značnou přehledností. K nežádoucím duplicitám nedochází, používá se odkazů.

Práce s citacemi a poznámkovým aparátem koresponduje s požadavky na diplomové práce. Citací judikátů není nadužíváno. Diplomantka shromáždila a využívá dostupnou literaturu předmětu a relevantní závěry soudní praxe; s citem z nich vybírá racionální jádro a pohybuje se přitom s náležitým přehledem.

4. Celkové hodnocení práce (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Diplomantka shromáždila, utřídila a kultivovaně podala poznatky z odborné literatury a ze soudní praxe. Mám za to, že z literatury předmětu a ze zveřejněné judikatury správních soudů (i Ústavního soudu) (viz i seznam použité literatury a dalších pramenů) nic podstatného neopomenula. Zhruba prvá polovina práce se mi jeví jako propracovanější než zbývající část. Skutečně samostatných postřehů v korpusu práce mnoho není, diplomantka si to zčásti vynahradila v závěrečných úvahách *de lege ferenda*. Vyslovuje se v nich pro přípustnost kasační stížnosti ve věcech volebních, pro požadavek sepsání (signaci) kasační stížnosti

advokátem a pro navrácení podacího místa kasační stížnosti krajskému soudu, který napadené rozhodnutí vydal. O takovýchto návrzích bezpochyby lze diskutovat, nevadilo by ovšem jejich zpracování v samotné práci. Lze tak říci, že zadání a cíl práce byly naplněny.

5. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dosud – pod RS 1/2013 – nevyřešil otázku, zda: „*Proti usnesení krajského soudu, jímž byla zamítnuta žádost o osvobození od soudních poplatků, je přípustná kasační stížnost.*“. Tato otázka značné důležitosti byla rozšířenému senátu předložena usnesením ze dne 22. 11. 2012, čj. 3 As 125/2012-12. Shrňte dosavadní argumentaci k uvedené otázce a vyjádřete se, který právní názor k předmětné otázce je Vám bližší a proč.

6. Ověření původnosti diplomové práce:

Z protokolu o ověření původnosti kvalifikační práce systémem THESES.CZ („Kontrola plagiátorství kvalifikačních prací“) nelyne, že by zde byla nadměrná závislost na podobných dokumentech, když zjištěná nejvyšší míra podobnosti s jinými dokumenty činí 8 % (jedná se vesměs o řádně označené internetové zdroje).

V Plzni dne 25. 5. 2014

Podpis autora posudku